REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 210. Brașov, Duminecă 23 Septemvrie (6 Octomvrie). 1907.

NOU ABONAMENT
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI".
Cu 1 Octomvrie st. v. 1907
se deschide nou abonament pe cuartalul ultim al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.
Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șease luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șease luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.
ADMINISTRAȚIUNEA.

Kristoffy nu demonstrează!

(Două desmințiri.)

E semnificativ că deodată cu știrile despre demonstrațiunea ce-o pregătesc socialiștii pentru ziua când se va redeschide dieta ungară, în favorul votului universal, s'a vorbit mult și de partidul burghez radical, ce s'a organizat în tăcere primind în sânul său toate elementele, din cari s'a compus la timpul său armadia așa numiților trabanți. Sufletul acestui partid este vestitul Kristoffy, fost ministru de interne în cabinetul Fejervary, inițiatorul mișcării pentru introducerea votului universal în Ungaria.

Deja pe când a venit cu proiectul său de vot universal la 1905 Kristoffy era acuzat de adversarii săi din coaliție, că s'a pus în legătură cu socialiștii și cu agitatorii naționalităților pentru a duce la sfârșit cu ajutorul acestora planul său. Atunci Kristoffy ca s'arate, că nu s'a conjurat cu naționalitățile în contra „națiunii", a luat cunoscutele măsuri dușmănoase, în prima linie față cu noi Românii. De sprijinul socialiștilor însă nu s'a lăpădat în fața publicului claselor dominante. Era deci natural ca îndată ce s'a pus în lucrare demonstrația pentru ziua de 10 Octomvrie adversarii lui Kristoffy să-l vadă și pe acesta conlucrând și agitând pe ascuns cu socialiștii.

Mai multe foi de ale coaliției au lățit faima despre conventicule secrete ale partidului burghez radical, la cari să fi luat parte și Kristoffy. In aceste conventicule să se fi decis cooperarea cu socialiștii și ca să fie invitați și impiegații dela căile ferate de a demonstra în ziua de 10 Octomvrie prin alăturarea ior la repausul general de muncă. Se mai zicea că la ședința hotărâtoare a luat parte și o delegație a partidului socialist. Kristoffy desminte acum faimele despre conventicule secrete și afirmă, că a luat parte numai la o ședință a direcțiunei partidului radical spre a face o declarațiune privitor la întrebarea, ce i-a adresat'o, dacă vrea să între în partid.

Foștii membrii ai cabinetului Fejervary au aflat cu cale să declare *coram publico*, că nu vor intra în partidul radical. Declararea aceasta a făcut'o Kristoffy și știe de ce a făcut'o. Nu-i nevoie să fie membrii în toată forma cei atât de urgisiți de către guvernanții de azi. Kristoffy este și va fi conducătorul spiritual al „democraților maghiari" și fără de a avea bilet de membru. Președintele partidului radical burgez a și spus, că hotărârea lui Kristoffy și soți de a nu se face membrii nu va schimba nimic în atitudinea și activitatea acestui partid, care va continua de a se lupta „pentru drepturile poporului, pentru ideile progresului și pentru Ungaria democrată".

Partidul socialist s'a grăbit și el a desminți prin organul său, că ar fi luat parte la conventiculele celor de la „clubul radical", unde ar fi fost vorba și de alăturarea impiegaților căilor ferate la demonstrația dela 10 Octomvre.

Din toate aceste se poate conchide că Kristoffy încă nu vede sosit momentul de a intra în acțiune când mâna pe față cu socialiștii, iar când va sosi acest moment socialiștii de sigur nu vor respinge mâna ce li-o va întinde.

Ceeace caracterisează așa de mult situațiunea confuză și nesigură de azi, este însă faptul, că chiar și adversarii cei mai înverșunați ai lui Kristoffy, admit prin faimele ce le scornesc despre el și prin importanța ce o dau persoanei sale, că poate fi chiemat încă să joace un rol în șirurile opoziției ce se formează contra lor și care crește la număr pe zi ce merge.

Fostul deputat sas Lutz Korodi scriea nu de mult în „Tägliche Rundschau" din Berlin, că numai Kristoffy ar fi omul care ar putea să inaugureze o eră de guvernare mai conciliantă și mai dreaptă în Ungaria. Nu cumva se crede în cercurile politice berlineze, că lui Kristoffy îi este rezervată o astfel de misiune pentru viitor?

Din clubul naționalist foile ungurești află și știu să istorisească multe. «P. Lloyd» spune că clubul în conferința sa a desbătut înainte de toate asupra tacticei, ce are să-o urmeze în viitoarea campanie parlamentară. Asupra unui punct sunt toți membrii clubului de-o părere: că adecă partidul naționalist are să observe o atitudine hotărât opozițională față cu guvernul și cu majoritatea dietală.

Cei mai precauți și moderați din club să se fi pronunțat, că în fața intențiunei de a se revizui regulamentul Camerei, intențiune ce răsuflă acum din rândurile majorității, ar fi conzult ca clubul naționalist să se mulțumească deocamdată de a-și marca numai atitudinea opozițională și de a vota contra guvernului numai când vor veni în discusiune proiecte de lege decizive. Partea cea mai mare a deputaților naționaliști e însă de părere, că trebue să se folosească ocaziunea pentru ca clubul naționalist să causeze cât mai multe neplăceri guvernului și majorității și deci să desfășure cea mai aspră opozițiune chiar și cu pericolul de a favoriza printr'asta planul unei reviziuni a regulamentului Camerei.

O revizuire a regulamentului nu poate strica deputaților naționaliști, căci regulamentul, cum e interpretat azi, și așa nu oferă nici un scut naționaliștilor.

S'a ventilat în club și cestiunea cooperărei cu alte partide, în deosebi cu Croații, și s'a anunțat în principiu că clubul dorește o astfel de cooperare.

Conferența să se fi ocupat și de *afacerea Vaida*. Pe când alte foi ungurești spun că s'ar fi hotărât ca Vaida să ia parte la ședința camerei în 10 Octomvrie (la deschidere) și să fie luat în apărare de membrii clubului, cari ar voi să se folosească de agitația și turburările eventuale din aceasta zi (10 Oct.) pentru a readuce pe Vaida în parlament — pe atunci »P. Lloyd« e informat, că s'a enunțat, ce-i drept, în club, că Vaida trebue să-și reocupe locul în cameră și că partidul trebue să facă tot posibilul spre a-i veni în ajutor soțului vătămat în dreptul său constituțional. S'a zis însă, că aceasta nu e permis să se întâmple în prima ședință a camerei, pentru ca să nu i-se poată imputa partidului și numitului deputat, că numai sub scutul masselor de lucrători adunați înaintea parlamentului, au curajul de a încerca restituirea în drepturile sale a deputatului Vaida.

In fine să se fi discutat și afacerea raportului deputaților sârbi-radicali cu clubul, cari, după informațiunile luate, sunt deciși a eși din acest club.

Care să fie problema reformei electorale? Cu cestiunea acesta se ocupă Dr. Roland Hegedüs în trei articole, ce le publică în »P. Lloyd«. In articolul ultim zice între altele: »Votul universal își va împlini chemarea sa, dacă va introduce în viața constituțională pe lucrătorii meseriași, aceasta clasă nouă a poporațiunei noastre... Ar fi o mare nebunie, dacă reforma electorală s'ar face astfel, ca să aducă partea socialistă a muncitorilor și pe naționalități într'o alianță nenaturală. Se poate face și trebue să se facă un astfel de vot universal, care față cu naționalitățile să ofere un scut tare; dar un vot universal, care ar voi cu intențiune să eschidă socialismul, nici că se poate cugeta. De aceea am accentuat, că noi (Maghiarii) să numim în mod liberal acea clasă de popor, *pentru care voim să croim dreptul de vot universal.* (Așadar numai pentru socialiști să s'aducă votul universal?) Trebue să declarăm însă în gura mare, că tocmai din punctul de vedere al socialismului ori-ce conlucrare cu naționalitățile ar fi o încercare nefastă, lipsită de principiu. Cel ce poate crede că influința popilor slovaci și români va promova pro-

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Sub tei.

Sub tei e drumul presărat
Cu pulbere de lună,
Ca 'n vremuri când porniam din sat
Șoptindu-ne 'mpreună.

Pe banca unde-adesea stam
Vechi farmec mă 'ntârzie,
Ca 'n nopți senine când visam
Ce n'a fost dat să fie.

Domoale bori se 'ncurcă 'n tei
Și teii se 'nfloară,
Ca 'n clipa când am stat subt ei
De cea din urmă oară.

Și cade floarea și s'a strâns
Atâta 'n jur de mine,
Ca 'n cele zile când am plâns,
Iubite după tine.

Brașov. *E. Pitiș.*

SINGUR.

de *Guy de Maupassant.*

(Fine.)

Pretinul, căruia îi vedeam numai părul, în timpul așteptărei, a așteptat înaintea vetrei; m'am apropiat să-l deștept. L'am văzut foarte bine. Brațul drept îi atârna în jos; picioarele îi erau puse unul peste altul; iar capul se clătina mereu. »Cine-i acesta«?, cugeta-i în mine. Odaia era de altfel destul de întunecoasă. Mi am ridicat mâna, să ating umărul, celui ce moțăia.

Mâna mi s'a lovit de lemn. Nu ședea nime: scaunul era gol.

Dumnezeule, cum m'am înspăimântat.

Așa m'am retras înapoi, ca și când un pericol grozav, mi-ar fi amenințat viața.

Apoi m'am întors, pentru că am simțit, că e cineva înapoia mea. Din nou s'a născut în mine o dorință mânioasă, să văd scaunul. M'am întors fără veste. Stam acolo, gâfâind de groază; eram cu totul nimicit.

Dar sunt din fire om cu sânge rece și am început a-mi reveni în simțiri. »Mi-am închipuit; totul a fost o închipuire«, îmi gândiam eu. Și încep să-mi explic fenomenul. Gândirea aleargă repede în astfel de momente.

Totul a fost o închipuire; asta-i sigur. Dar mintea mi-a rămas luminată în tot timpul și funcționa regulat și logic. Așadar din partea creerului nu s'a întâmplat, nici o turburare. Numai ochiu s'a înșelat și a sedus mintea. Ochii au zărit o vedenie, care la oamenii simplii produce credința unei minuni. E vorba deci de boala nervoasă a vederii; să poate, că a fost cauzată, de grămădirea sângelui în cap.

Am aprins luminarea. Plecat către foc, am observat însă, că tremur și spăriat m'am retras, ca și când cineva m'ar fi atins pe dinapoi.

Așadar totuși nu eram destul de liniștit.

M'am preumblat puțin. Apoi am vorbit cu glas tare; am început după aceea un cântec.

In fine am învârtit cheia de două-ori și m'am liniștit puțin. Cel puțin nu poate veni nimeni înlăuntru.

Am șezut din nou și m'am minunat mult asupra fenomenului curios; m'am culcat și am stâns lumina.

Câteva minute tot a fost bine. Am zăcut pe spate, destul de liniștit. Mai târziu am voit să privesc în odaie și m'am întors pe o parte.

Din focul vetrei mai rămaseră vre-o 2—3 cărbuni aprinși, cari își aruncau lumina tocmai asupra picioarelor scaunului; iar eu am văzut, că omul — prietinul meu — șade din nou acolo.

Am aprins repede un chibrit. M'am înșelat; pe scaun nu era nime.

Totuși m'am sculat și am așezat scaunul la capătul patului astfel, ca să nu-l mai văd.

Am stins din nou lumina și am cercat să adorm. Abia am ațipit, și în vis mi-a trecut pe dinaintea ochilor toată scena de aseară. Am sărit speriat din pat, am aprins lumina și m'am așezat pe marginea patului, căci nu cutezam să adorm din nou.

Totuși în contra voinței mele, de două ori m'a cuprins somnul pentru câteva momente. Și am văzut din nou scena fantastică. Credeam, că înebunesc.

Când s'a crepat de ziuă, ne mai având nimic, am durmit liniștit până către amiazi.

Ei, în sfârșit! Gata? Sau m'au chinuit frigurile sau am fost lunatic. Am fost bolnav; și s'a isprăvit. Și m'am simțit destul de rău. Am petrecut ziua vesel de tot. Am prânzit în birt, am fost la teatru și apoi am apucat drumul către casă. Dar cum mă apropiam de locuință, mă cuprinse o neliniște deosebită. Mi-e era frică să-l re-

gresul politicei sociale, sau că o înaintare victorioasă a rasselor ce se află pe o treaptă mai inferioară a desvoltării sociale, ar promova idealurile socialismului, acela ori sufere de confuziune de idei, ori tradează în mod pervers cele mai ideale nizuințe ale socialismului. (De ce?) De aceea socialiştii şi naționalitățile nici că pot face causă comună în dezvoltarea votului universal. (Aşa-i porunca d-lor şovinişti?)

Hegedüs desfăşură un plan cutezat de evolutiune temporală a votului universal. Criteriile votului universal să nu fie adecă înarticulate dintr'odată de legislațiune, ci numai progresiv să fie realizate. In decurs de trei alegeri (adecă în 15 ani) să se facă după espirarea fiecărui mandat (la câte 5 ani) alegeri pe bază mai largă... Chiar redacțiunea ziarului »P. Llod« declară, că nu se identifică cu acest plan.

Hegedüs mai face observarea individuală: că tocmai din punctul de vedere maghiar conservarea cercurilor electorale săseşti din Ardeal este o datorie politică maghiară...

Tolstoi contra lui Apponyi. Björnstjerne Björnson are acuma pe renumitul scriitor rus Leo Tolstoi ca soț în combaterea şovinismului esagerat maghiar. Contele Leo Tolstoi a scris în foaia rusească »Russkoje Slovo« (numărul de Dumineca trecută) un articol, în care atacă pe groful Apponyi Albert şi pe Maghiari, fiind-că asupresc pe Slovaci.

»Narodnie Novinyi« despre socialişti. Ziarul slovac »Narodnie Novinyi« din Turocz Sz. Marton se ocupă într'un număr mai recent cu mişcarea socialiştilor din Ungaria pentru dobândirea votului universal, scriind între altele următoarele: »Dacă socialiştii maghiari ar ajunge să domnească în Ungaria, ei ar persecuta naționalitatea slovacă tot aşa ca ori şi care alt partid liberal. In stadiul actual de transiție putem accepta din partea socialiştilor orice sprigin. Scopul adevărat al luptei noastre nu poate să fie însă altul, decât lupta pentru națiunea noastră, limba noastră şi drepturile noastre inalienabile. Dacă vom salva națiunea noastră şi dacă vom respinge antentatele îndreptate contra vieții noastre naționale, atunci vor veni la rând şi chestiunile sociale.«

Conferența social-democraților austriaci. In şedința de alaltăeri a conferenței social-democraților germani-austriaci, care se ține la Viena, s'a votat o resoluțiune, în care se zice că social democrația este o legătură cu mult mai puternică decât limba. Pentru deosebiri de limbă social-democrații austriaci nu se vor lăsa nici-când atraşi în luptă. Raportorul Elderesch a propus o resoluțiune, în care se cere democratisarea legislației şi a administrației țării. Ca primul pas în direcțiunea aceasta partidul muncitorilor social-democrați pretinde introducerea votului universal, egal şi direct pentru toți cetățenii fără deosebire de sex la alegerile pentru dietele provinciale şi pentru consiliile comunale. Resoluțiunea a fost primită cu unanimitate.

Regele Carol despre Ungaria.

Ziarul »Magyar Nemzet« scrie următoarele despre regelui Carol:

După cum se ştie regele Carol a trecut în zilele din urmă prin Arad. Trenul suveranului român a fost însoțit de directorul c. f. Stankovics, cu care regele Carol s'a întreținut în chip foarte amical. Suveranul român era foarte bine dispus şi în tot timpul mesei a discutat diverse chestiuni, trădînd că e bine inițiat în chestiile ungureşti. In cursul acestei discuții, dată fiind actualitatea chestiunei, a venit vorba şi de vinurile ungureşti; regele Carol a vorbit cu entuziasm de aceste vinuri şi a declarat că acasă i se servesc la Curte vinuri din Ungaria. In special ține la vinul de Tokay pe care îl consideră ca cel mai bun. Apoi a venit vorba de trenurile ungare, despre cari suveranul a vorbit în perfectă cunoştință de cauză.

In timpul discuției, care s'a ținut în limba germană, regele Carol s'a interesat şi de evenimentele culturale şi economice ale Ungariei. Intrebând asupra cauzei lipsei de cărbuni, suveranul a încurajat pe Stankovics spunându-i: »Nu trebue să vă plângeți, la noi sunt şi mai scumpi!

Suveranul vorbit atunci de edificiile ridicate în Ungaria şi în special de industria acestei țări, a cărei propăşire l-a uimit, — adăogând că în calitate de vecin se bucură de progresele industriei ungare. Ungurii sunt un popor *ambițios**) — a zis regele român — care poate şi vrea să realizeze opere mari.

In tot timpul acestei discuții nu s'a pronunțat nici un cuvânt asupra politicei interne sau externe. Regele Carol a evitat intenționat orice chestiune politică sau națională.

*) Unele ziare, precum „Brassoi Lapok" luând notă despre convorbirea regelui Carol, scriu că Regele s'ar fi exprimat, că „*Uugurii sunt cei mai cavaleri oameni din lume*". Intre afirmațiunea aceasta şi „popor ambițios", cum cetim în »M. N.« că s'ar fi exprimat regele Carol, este fără îndoială o mare deosebire.

N. Red.

De pe marginea Secuimii.

Maghiarizarea satelor româneşti.

— 3 Octomvrie st. n.

In lipsă de senzații, foile ungureşti scriu din când în când multe lucruri nesăbuite şi trase de păr; dar totuşi le înfățişază aşa încât un străin, care nu le cunoaşte firea, ar fi în stare să-i creadă. Aşa vezi în foile ung. din capitală şi mai ales în fițuicele lor de prin provincie, nişte sbierete descreerarte că cutare sat, care pe vremea lui »Ciubăr Vodă« fusese curat unguresc, astăzi s'a »vahalizat« cu totul; că în cutare loc, şcoala ungurească e pustie din cauză că învățătorul român este un mare »daco-român« şi îi învață pe părinți să nu-şi dea copiii la şcoală de stat şi astfel din aceia nu pot deveni nişte »patrioți« de tagma lui Nagy şi Markos!

Şi abia s'au auzit aceste strigăte în lumea mare, să mişcă toate pietrile şi întrevin toți »patrioții« toți Schvarții la guvern, ca în satul cutare să facă şcoală de stat, iar pe învățătorul »trădător de țară« să-l trimită la ocnă!...

Pe când în realitate e chiar lucru întors. *Satele noastre în realitate şi încep a să maghiariza încetul cu încetul* şi mai ales începând de pe Târnava mică până din sus de Reghin pe marginea Săcuimii, *limba maghiară din zi în zi ocupă tot mai mult loc*, iar în oficiile comitatului domneşte de mult în chip absolustic! Portul național în cele mai multe comune a perit, au perit şi obiceiurile multe, iar limba noastră dacă o mai auzi este plină de: *moghioreşte, ghiliş, itulat, ghintătit, ghiozoş, gyár şcl...*

Judecătorii, solgăbiraele şi toți oficianții *schimbă pe întrecute numele româneşti*, aşa că bietul om aproape nu mai ştie cum îl chiamă, dar ce-i mai rău că cu această siluire de maghiarizare, Românii țărani neştiutori înşişi îşi spun numele aşa, din *Potcoavă*, *Falkos*, din *Aldea Algya* ş. a. chiar *la băncile ungureşti nu primesc cambiul, cu numele scris româneşte!* Ş'apoi totuşi »ne înghite marea valahă« »ne valahizăm«, »perim« cum să esprimă o foaie maghiară din T.-Mureşului.

Şi cum stăm noi Românii din aceste părți în fața valului de cutropire unguresc? Ți-se strânge inima de durere văzând cum conducătorii chemați stau pasivi, ba ce e mai rău mulți neputând ajuta, strică.

Avem un desp. al »Asociațiunei... cu sediul în Târgu-Mureşului, care nu este bine sprijinit, dar nici bine condus! Aici, unde ar trebui ca conducătorii să fie însuflețiți la culme, să țină prelegeri poporale, cât mai multe cum să țin în alte părți sub conducerea »Asociațiunei«!... Aici numai oameni de muncă ar trebui, căci teren bun este!

Mă gândesc, că dacă s'ar face în fiecare sat o agentură a »Asociațiunei« ca d. e. în desp. Braşov, acest desp. în care țăranii nu sunt prea rămaşi, şi nici săraci, s'ar afla mulți membrii, cari ar ajuta marea noastră instituțiune, s'ar putea pune la cale câte o bună tovărăşie, câte o bibliotecă poporală ş. a.

Dar nimic din toate aceste! Desp. îşi ține adunarea câte odată, să cetesc procese verbale, să încassează ceva parale şi s'a finit!... Unde sunt însă cei 20 fiitori notari români, cari urmează cursul din M.-Vásárhely, unde cei 5, 10 jurişti, cari ar putea lua esemplu dela colegii lor din Cluj, cari au făcut adevărate lucruri frumoase în acel despărțământ?! Au n'ar putea aceştia din când în când să țină câte o prelegere poporală țăranului atât de dornic de a şti ceva nou? Si de sigur fapta lor ar afla răsunet, şi ceilalți inteligenți s'ar trezi din letargie!...

La gimnazul rom. cat. din Vásárhely umblă mulți Români gr. or. şi gr. cat. Cei ort. au catechetul lor pe preotul din Gernyeszig, pe care îl şi înjură foile din acel oraş cum le vine la gură ca pe un mare »valah«. *Oare cei gr. cat. nu s'ar putea şi ei împărtăşi de aceeaşi soarte ca şi frații lor ceialalți?*

După drept şi după împunerea cauzei noastre naționale, d-nul protopop unit din loc, ar putea fi atât de bun ca să le propună religiunea, ca dacă nu altcum, *baremi pe această cale să-şi însuşească mai bine limba lor maternă.* Dar d-sa le zice şcolarilor »să meargă numai la popiştaşi, că aia i tot o lege cu a noastră«! Şi eu am văzut un atare băiat şi spre durerea mea, nu ştia face cruce româneşte!...

Iacă aşa sunt conducătorii din țara Murăşului. Iar urmarea slăbiciunei lor se vede. Cracionfalău (Uj-kfalva) este o comună aproape numai românească, nu este însă om să ştie o vorbă româneşte afară de popa. Tot asemenea Tirimia mică, Ujfalău ş. a. Iar în Sângeorzul de Murăş, când îşi duc părinții copii la scoala română, spun învățătorului să-l învețe numai »ungureşte, căci de limba aceasta au mai mare lipsă, că dacă nu îl duc la şcoala de stat«!...

Aşa stau lucrurile, când pe deasupra mai vine şi Apponyi cu noua lui lege ca să ne sece toate puterile. De aceea cetind că »Asociațiunea« în adunarea dela Bistrița a hotărât ca pe viitor să se ajute după putință şi şcolile, am crezut de lipsă a atrage atențiunea celor puşi în fruntea ei asupra împrejurărilor de aici, ca să se gândească serios asupra şcolilor, cari mai cu seamă ar trebui ajutate. Şi din parte 'mi cred că mai ales acele să fie subvenționate, cari sunt la granițele românismului. ca aşa întărind marginile lui, să fie scutit mijlocul de pătrunderea duşmanului nostru, ce nu ne vrea binele.

Atunci nu ți-ar mai roşi obrazul, cetind cum nişte învățători din îndepărtatul Sătmar au trimis felicitări d-lui ministru pentru noul proiect de lege şcolar. Şi în fine cred de lipsă ca din toate părțile espuse ale Românismului să se trimită rapoarte pressei noastre ca astfel să ne cunoaştem mai bine starea noastră culturală şi socială de pretutindeni, şi cunoscându-o să sărim întru ajutor acolo, unde zidul de apărare ar fi prea slab pentru oprirea duşmanului nostru de veacuri.

»Depemurăş.«

Familia regală română la Constanța.

Familia regală română a sosit Joi la Constanța. Apariția trenului regal din tunelul ce duce în port, a fost salutată cu salve de tunuri date de bastimentul »Elisabeta«.

Când trenul se opri în fața chioscului, regina se coborî din vagon împreună cu mica principesa Maria. D-nele Sturdza, Vârnav, Georgescu, Boerescu, precum şi doamnele Ali Kadar, Dr. Temo, Abdula Hagi, Zaid, aparținând elitei turceşti, au întâmpinat pe regina şi principesa Maria, oferindu-le buchete de flori. Portul turcesc, bogat şi frumos împodobit, cu care erau îmbrăcate doamnele din elita turcească, a făcut o frumoasă impresie asupra reginei. Regina s'a întreținut cu persoanele ce i-au fost prezentate, apoi suindu-se în trăsură împreună cu princesa Maria, au fost conduse în uralele mulțimei spre palatul regal.

După un sfert de oră, regina a vizitat vaporul »Impăratul Traian«, unde s'a întâlnit cu principii Nicolae şi Elizabeta, cu cari au luat masa pe bordul vaporului.

Tot cu trenul regal au sosit episcopul Pimen, d-na de onoare Poenaru, d. Greceanu cu d-na, d. Ionel Brătianu, ministru de interne, Gratzosky, aghiotant regal, d. Coandă, directorul serviciului maritim şi d. Panaitescu, şeful poliției dela ministerul de externe.

In vederea sosirei regelui, strada Mangalia a fost frumos împodobită, iar la capătul ei s'a pus un splendid arc de triumf. Aci familia regală a fost aşteptată de primarul oraşului, d. Georgescu, întregul conziliu comunal şi mii de cetățeni. La oarele 3 fix a sosit automobilul regal, în care se aflau regele, principele Carol şi principesa Maria. Automobilul regal a fost urmat de alte automobile, în cari se aflau primul-ministru Sturdza, miniştrii Morțun şi Brătianu, generalul Mavrocordat şi aghiotanții regali. Primarul oferind tradiționala pâne şi sare, a urat suveranului în numele cetățenilor bună sosire, zicând că oraşul se simte mândru ori de câte ori are prilejul de a găzdui familia regală şi că atențiunea ce se dă acestui oraş pur comercial este o încurajare pentru a depune o muncă şi mai mare pentru propăşirea comerciului.

Regele primind tradiționala pâne şi sare a zis: »Mulțumesc cetățenilor de primirea făcută, şi simt o mare plăcere ori de câte-ori viu in acest oraş eminamente comercial şi care este tot odată primul port ce face fala țărei. D. prefect Vârnav a prezentat apoi suveranului consiliul comunal.

După un sfert de oră automobilele au pornit spre catedrală, parcurgând străzile: Mangalia şi Carol, în uralele entuziaste ale mulțimei, înşirată în tot parcursul drumului până la catedrală. Aci suveranul a fost primit de episcopul Pimen, înconjurat de cler. După sfârşirea slujbei bisericeşti, regele a trecut în revistă compania de cetate şi aceea a micilor dorobanți şi a primit defilarea. După sfârşirea slujbei bisericeşti, regele a trecut în revistă compania de cetate şi aceea a micilor dorobanți şi a primit defilarea. După aceasta automobilul regal s'a îndreptat spre port, unde staționa vaporul »Impăratul Traian«, pe care se afla şi regina, principesa Maria şi principele Carol. Dela vapor regele însoțit de suita sa s'a îndreptat spre pavilionul regal pentru a se odihni de oboseala solemnităților.

La orele 8 seara regele a oferit în sala palatului regal un banchet, unde au fost invitați militarii străini, d-nii miniştri Sturdza şi Brătianu cu doamnele, I. Morțun, d. prefect Vârnav, primar Georgescu cu doamnele, precum şi casa civilă şi militară.

Eri, Vineri, dimineața la oarele 8 regele a plecat pe câmpul de manevre.

STIRILE ZILEI.

— 22 Septemvrie v.

Majestatea Sa monarchul nostru şi-a serbat ziua onomastică (a 77-a) în Schönbrunn, unde s'a retras pe mai mult timp simțindu-se ostenit şi puțin slăbit, mai ales în urma încordărilor zilelor de primire a oaspeților săi princiari (regele

---

văd. Nu mă temeam de el, nici de prezența lui, în care nu credeam; mă temeam, că ochii vor vedea din nou fantome, mă temeam că iară îmi va fi frică.

Mai mult de o oră m'am preumblat pe stradă; am recunoscut că-i măgărie ceeace fac şi am sunat. Răsuflarea mi-era aşa de împedecată, încât abia am putut sui treptele. Cam zece minute am stat pe coridor înaintea odăei mele; apoi m'a cuprins deodată curajul şi o voință hotărâtă să născu în mine. Am sucit repede cheia, am intrat în odae cu o lumină aprinsă, am închis uşa şi mi-am aruncat privirea speriată spre vatră. N'am zărit nimic. Ah!..

Ce uşurare! Ce bucurie! Umblam vesel prin odae; dar totuşi nu eram cu totul liniştit. Câte odată mă întorceam fără veste să privesc în odae. Umbrele ce jucau în colțul odăii m'au speriat din nou. Am dormit rău; necontenit am fost speriat din somn de scârțăituri închipuite. Dar pe el nu l'am zărit. Nu. In fine!...

De atunci totdeauna mă tem, când sunt singur în odae. Fantoma o simt necontenit în apropiere, în juru-mi. Cu toate că nu s'a mai arătat! Nu. Ceeace însă nu-i de însemnătate, căci nu cred în ea, pentrucă ştiu că nu e.

Dar de aceea întruna mă nelinişteşte, căci mă gândesc tot la ea. Brațul drept îi atârna în jos, iar capul îi era plecat în somn... Ah! nu-l mai pomenesc, vreau să-l scot odată din cap.

Ce înseamnă batjocura asta vecinică şi obraznică? Picioarele aşezate unul peste altul şi le încălzia la foc.

Mă însoția fără pauză. Prostie nemai pomenită. Dară totuşi aşa-i. Cine mă însoția? El? Dară ştiu foarte bine că nu-i nimeni. Există numai în frica mea. Ei, nu mă mai gândesc la el.

Da, numai cât în zadar filozofez eu, înzadar mă opintesc, nu pot fi singur în odae, căci el totdeauna e cu mine. Nu-l voi mai vedea, ştiu; nu se va mai arăta nu. Dar în gândirea mea există. Nevăzut de nime, dar este; după uşi, în dulapul închis, sub pat, în unghiul întunecat, în umbră. Dacă deschid uşa dormitorului, dacă privesc în dulap, dacă țiu lumina aprinsă sub pat, dacă luminez colțul odăii, nu-i acolo; dar atunci îl simt la spate. Mă întorc fără veste, deşi ştiu că nu-l voi vedea nici odată. Căci nici înapoia mea nu e. — E lucru nebunatic, dar cumplit şi chinuitor.

Când vom fi însă doi în odae, sunt sigur că nu va mai fi acolo. Căci el numai de aceea este în jurumi, pentru că sunt *singur*, numai de aceea!

Tradus de Ioan Lupan
stud. în drept.

României, ducele de Connaught şi marele duce Vladimir). Majestatea Sa a făcut în 3 Octomvrie o preumblare prin parcul de la Schönbrunn, dar cu trăsura nu va face escursiuni decât numai după ce va dispărea catarbul, ce şi-l'a atras în zilele ultime. Cei din jurul monarchului ţin, că este imposibil, ca deja în cursul lunei lui Octomvrie Majestatea Sa să călătorească la Budapesta. E posibil însă ca pe la începutul lui Noemvrie, după vizita regelui Danemarcei şi a regelui spaniol la Viena, să călătorească pe timp mai scurt la Budapesta.

Procese de presă. Joi s'au judecat la tribunalul regesc din Sibiiu procesele intentate revistelor »Ţara Noastră« şi »Luceafărul« pentru publicare de articole şi notiţe politice fără a fi îndreptăţite să facă politică. Acuzaţii dnii Octav. *Goga* şi Octav. C. *Tăslăuanu*, au fost declaraţi vinovaţi şi primul pedepsit cu 200 coroane, al doilea cu 100 coroane amendă în bani, plus cheltuelile de judecată. S'a dat apel la tabla regească, atât din partea procurorului, cât şi din partea condamnaţilor.

Examenul oral de maturitate la şcoala superioară comercială română din Braşov s'a început astăzi şi va dura până inclusive Mercuri săptămâna viitoarea. Se ştie că acest examen nu s'a putut ţinea la terminul obicinuit din cauza unor neregularităţi, ce s'au ivit la examenul scripturistic.

Renunţarea lui Tolstoi la drepturile sale de proprietate. Tolstoi publică în »Novoie Wremia« o scrisoare, în care asigură că încă înainte cu 20 de ani dânsul a renunţat la toate drepturile de proprietate după scrierile sale. Dela 1881 productele sale literare au fost proprietate publică. El personal n'are nimic şi nu poate să satisfacă cerşitoriilor ce i-se fac în multele scrisori adresate lui. El declară în public, că nu poate ajuta nimănui cu bani.

Cununie. Aurelia Lucreţia *Tătar* şi Ioan *Triff*, absolvent de teologie, ne anunţă celebrarea religioasă a cununiei lor, care va avea loc Duminecă, în 13 Octomvrie a. c., st. n., la oarele 12 a. m., în biserica ort. rom. din Sudriaş-Jupani.

Catihet al elevilor gr. or. români dela gimn. de stat şi celelalte şcoale străine din Făgăraş a fost numit în locul părintelui Gheorge Tulbure, d-l dr. Nicolae *Regman*.

Logodnă. Valeria *Pop* şi Septimiu Sever *Popa*, teol. abs., logodiţi. Bandul de câmpie, Septemvrie 1907, Cergăul Mare.

Reuniunea învăţătorilor gr.-cat. «Marlana» îşi va ţinea Adunarea Generală, Duminecă şi Luni în 13 şi 14 Octomvrie st. n., a. c., în Ilva-mare (Nagyilva) în sala şcoalei conf. gr.-cat., la care sunt invitaţi a lua parte atât domnii membri, cât şi on. public interesat de cauza învăţământului.

Din Zerneşti ni se scrie: Vineri, în 14 Septemvrie st. v., (ziua Sf. Cruci) s'a făcut inaugurarea festivă a anului şcolar la şcoala noastră elementară. După celebrarea serviciului divin poporul dela ambele biserici s'a întrunit în sala cea mare a şcoalei, unde preoţii locali au săvârşit sfinţirea apei, fiind de faţă tinerimea şcolară sub conducerea celor 4 învăţători. Protopresbiterul Ioan *Dan* printr'o vorbire acomodată a arătat importanţa acestei zile şi a dechiarat anul şcolar deschis. Cuvântarea festivă a rostit-o dir. şcol. Vartolomeu *Bude*, vorbind despre scăderile educaţiunei în familie. Amintesc, că la biserica cea mare cântările liturgice le-a executat cu frumuseţea cuvenită noul cor bisericesc înfiinţat de reuniunea femeilor pentru împodobirea bisericilor. Corul este condus de învăţătorul Nicolae *Sperchez*. Cu durere am însemnat de astădată impreJurarea, că numărul învăţătorilor noştri s'a redus dela 5 la 4, prin ceeace şcoala noastră, care este cea dintâi în tract, se va slăbi în mod simţitor. Această reducere a puterilor didactice într'o comună bisericească ca a noastră nu este îndreptăţită din nici un punct de vedere. — *Cor.*

Un apel al societăţii «Clubul Român» din Viena. «Clubul Român» din Viena, a cărui preşedinte e d-l George Vitencu şi secretar G. Stănescu, ne încunoştiinţează, că comitetul societăţei «Clubul Român» voind a feri colonia română din Viena de molestările unor indiviz, cari sub numele de Român recurg la ajutorul ei, a luat hotărârea, ca în viitor numai aceia români lipsiţi de mijloace să fie ajutoraţi din partea publicului român, cari vor putea dovedi că posed recomandare prevăzută cu subscrierea preşedintelui şi sigilul acestei societăţii. Totodată roagă pe toţi românii, că să binevoiască a intra ca membrii în societate, a cărei scop este: concentrarea tuturor românilor creştini din Viena; desvoltarea spiritului cultural şi social, precum şi ajutorarea conaţionalilor lipsiţi de mijloace. Inscrierile să pot face în scris sau în persoană la preşedintele societăţii — III., Eslarngasse, 4 — sau în localităţile Clubului — I., Lowelstrasse, 8. Taxa de înscriere 1 cor. odată pentru totdeauna şi pe an 6 cor. Clubul recomandă sprijinului românilor, pe comercianţii şi meseriaşii români, domiciliaţi în Viena: Milan Milcovici, juvelier, I., Kärnthnerstrasse, 21, George David, restaurateur, III., Landstrassengürtel, 27, Cornel Petrescu, friseur, VI., Gumpendorferstrasse, 65, Pantelimon Ciontea, pantofar, VII., Neustiftgasse, 107, Josif Negrini, pantofar, III., Marxergasse, 15.

Prinderea unor falşificatori de bancnote. Poliţia din Budapesta a arestat eri o italiancă elegant îmbrăcată, în momentul când voia să schimbe nişte bancnote falşe. Ea se numeşte Iosepha Sivicco, născută Amalia Monette şi a încercat eri să schimbe la filiala băncei Mercur 5 bancnote a 500 lire. Bancnotele părându-i suspecte şefului băncei, acesta chemă un poliţist care conduse pe italiancă la poliţie. Aci ea fu interògată de şeful poliţiei. D-na Silvicco a declarat că este originară din Neapole şi că vizitând pe mama ei la Roma, a făcut cunoştinţa unui tânăr, anume Adolph. Acesta jurându-i dragoste ea se încrezu în cuvintele lui şi consimţi să plece cu dânsul la Budapesta. D-na Silvicco a depus apoi că necunoscutul ei amic i-a încredinţat 10 bancnote a 500 lire ca să le schimbe la o bancă şi că 5 din aceste bancnote le-a schimbat la banca Elisabetha. La filiala băncei Mercur, bancnotele au fost recunoscute ca falşe. Asupra aceluia, care i-a predat bancnotele, d-na Sivicco nu vrea sau nu poate da amănunte. Din cercetările făcute s'a stabilit că d-na Sivicco a sosit la Budapesta cu doi bărbaţi şi că unul din ei a plecat alaltăeri după amează la Triest. Poliţia de aci a telegrafiat poliţiei de siguranţă din Triest cerând arestarea celui plecat. De asemenea s'au cerut informaţii telegrafice la Neapole şi Roma. Pentru moment d-na Sivicco e pusă sub supravegherea poliţienească.

Veniturile reprezentaţiei Caruso dată în opera reg. din Budapesta la 3 Octombrie a adus un venit brut de 29,100 cor. 50 bani. Cheltuielile au fost de 18.206 cor. 60 b. Pentru reuniunea sanatoriului archiducele-Josif, în beneficiul căruia s'a dat reprezentaţia, au rămas 10.895 cor. 50 b. Onorarul artistului a fost de 10,000 de mărci, ceeace face 11.762 cor. 50 b., improsariul lui Caruso a căpătat 2000 cor., opera reg. 4000 cor., proviziunea firmei Bard şi alte cheltueli mai mici 444 cor. Şi tot se mai plânge lumea din Budapesta de vremuri grele!

Sporirea artileriei române. Odată cu terminarea manevrelor regale, se va procede la sporirea artileriei române, creându-se şapte noui divizioane de artilerie. Sumele necesare pentru aceste noui creaţiuni au fost prevăzute în bugetul în curs al ministerului de războiu. Cele şapte noui divizioane de artilerie vor fi astfel repartizate: Două vor forma regimentul al 13-lea de artilerie, care 'şi va avea sediul în Dobrogea. Alte patru divizioane se vor ataşa pe lângă regimentele de artilerie de corp, câte unul pentru fiecare regiment. Astfel cele patru regimente de artilerie de corp de armată vor avea pe viitor câte trei divizioane. Al şaptelea divizion va constitui artileria călăreaţă, adică aceea ce se va alătura trupelor de cavalerie şi care va avea servanţii călări.

Curtea saxonă renunţând la Principesa Monica. Ziarul «Neuester Nachrichten» află din Florenţa că Curtea Saxonă a hotărât să renunţe pentru obţinerea Principesei Monica, care va fi lăsată la mama ei. D-na Toselli a declarat, că nu are nevoe de apanagii, de oarece dispune de bijuterii în valoare de un milion de mărci. In realitate însă, fosta contesă de Montignoso are mari datorii. De curând plecând din Florenţa, creditorii îi aşteptau revenirea cu mare nerăbdare.

Logodna d-şoarei Wanderbild. Din New-York se anunţă că Glady Wanderbild, fiica miliardarului Cornel Wanderbild se logodeşte cu contele ungar Ladislau Szechenyi. Glady Wanderbild trece drept cea mai bogată fată din America de Nord. Ladislaus Szechenyi e în etate de 28 ani şi fiul fostului ambasador Emerik Szechenyi. Cornel Wanderbild a trecut luna trecută prin Viena cu fiica sa şi a vizitat şi familia Szechenyi în Ungaria.

Turneul lui Toselli. Toselli a primit propunerea impresarului olandez de Hond şi conform contractului indicat va întreprinde un turneu prin Europa şi America. Soţia sa, fosta contesă Montignoso, îl va acompania în acest turneu.

Experienţele cu balonul contelui Zeppelin. Din Friedrichshafen se comunică următoarele: Cu ultima experienţă, care a durat 9 ore, s'au încheiat şi încercările făcute cu balonul lui Zeppelin. Eri nu s'a mai făcut ascensiune, urmând ca balonul să intre într'o pauză de 14 zile, timp în care, utilizându-se experienţele făcute, va fi schimbată cârma orizontală a aeroplanului, dându-i-se cu chipul acesta mai multă putere de acţiune.

Concerte. *In elegantul restaurant «Transilvania»* va cânta Duminecă seară muzica militară. Inceputul la orele 8 seara. Intrarea 60 b.

In otelul *Europa* ca avea loc mâine seară primul concert al muzicei oraşului. Inceputul la orele 8 seara. Intrarea 60 b.

Cu aparatul «minimax» se va face mâine la orele 11 a. m., sub straje încercări de-a stinge focul. La aceste probe se invită publicul braşovean.

Avis. Din cauza repausului Dumineca! va fi deschisă mâine în cetate dela orele 1—9 seara numai farmacia «La Biserica Albă» a d-lui Fr. Kellemen.

La Librăria seminarială din Blaj (Balázsfalva) se află de vânzare toate tipăriturile de evidenţă pentru şcoalele noastre poporale conform §-lui 33, art. de lege XXVII—1907, şi anume: coale de primire à 6 fil., coale de clasificări şi absenţii à 8 fil., coale de materie à 4 fil., coale de visitaţiune à 4 fil. Toate protocoalele de lipsă pe 1 an, legate (cel de visitaţiune nelegat) pentru şcoală cu 40—80 băieţi costă fco. 7·50 cor., 80—160 băieţi costă fco. 8·40 cor., 160—200 băieţi costă fco. 9.80 cor., 200—250 băieţi costă fco. 12.20 coroane.

O doftorie de casă răspândită. Căutarea continuă după spirtul (Franzbrantwein) şi sarea lui Moll, dovedeşte că întrebuinţarea lor, ca fricţiune alinătoare de dureri, reumatice are efect bun. Sticla 1 cor. 90 bani. Se trimite zilnic cu rambursă postală, de liferantul curţii c. şi r. A. Moll, Viena, Tuchlauben 9. In depositele din provincie să se ceară expres preparatul Moll provăzut cu marca de scut şi subscriere. — (4)

Cugetări.

De *Tolstoy.*

Viaţa tuturor este adevărata viaţă şi nu viaţa fiecăruia în particulăr. Fiecare trebue să lucreze pentru viaţa altuia.

*

In inima omului residă începutul şi sfârşitul tuturor lucrurilor.

*

Nici unul din cei ce merg în fruntea progresului nu e în stare să răspundă îndată la întrebarea: Pentru ce duci viaţa aceasta? Pentru ce faci aceea ce faci?

*

Dacă n'ar fi în afară nici un mijloc de abrutizare, jumătatea omenirei şi-ar sdrobi îndată creerii, pentrucă a trăi în contrazicere cu judecata ta, e cu neputinţă.

*

Sunt state, sunt popoare, este concepţiunea abstractă a omului, dar umanitatea ca concepţiune concretă nu există şi nu poate exista.

*

Cu cât oamenii vor crede că nu atârnă decât de ei singuri ca să-şi schimbe viaţa, cu atât aceasta va ajunge posibilă.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 5 Oct. Consfătuirea de eri în chestia pactului s'a mărginit numai la faptul că membrii guvernului austriac şi-au exprimat dorinţa ca membrii guvernului ungar să renunţe la cererile lor în chestia băncei, sau să găsească un mijloc în baza căruia să se poată ajunge la o înţelegere în această chestiune. In cercurile austriace se declară că, exceptând această chestiune, compromisul a fost aranjat.

Budapesta, 5 Oct. Vre-o mie de impiegaţi dela căile ferate au ţinut eri seară o întrunire, în care s'a decis începerea resistenţei pasive. Adunarea a fost disolvată.

Viena, 5 Oct. Resistenţa pasivă pe căile ferate austriace continuă.

Petersburg, 5 Oct. Poliţia de aci a descoperit, că un grup de terorişti arestaţi, a avut intenţia de a *omorî pe marele duce Nicolae* şi pe primul ministru Stolypin.

Petersburg, 5 Oct. O telegramă din Odessa anunţă că la atacul de alaltăeri, împotriva trenului accelerat, au fost omorâţi patru soldaţi. Dintre pasageri au fost rănite opt persoane, între cari sunt şi trei femei. In învălmăşeala produsă, au dispărut 200 mii ruble ce se aflau în vagonul de poştă.

Paris, 5 Octomb. Intre generalul Drude şi între comandantul spaniol dela Casablanca, s'a ivit un conflict serios. Spaniolii pretind ca ei să facă paza poliţienească în împrejurul oraşului, iar generalul Drude susţine că poliţia spaniolă e de prisos în aceea parte, dat fiind că în afară de oraş e situată tabăra trupelor franceze. Comandantul spaniol e nemulţumit de această atitudine a generalului Drude şi a trimis un ofiţer cu misiunea specială de a se plânge la Madrid împotriva francezilor,

Tokio, 5 Oct. „Agenţia Reuter" află că în capitala Japoniei s'au dat mari serbări cu ocaziunea încheerei *acordului ruso-japonez.* Serbările au fost puse sub patronagiul autorităţilor comunale şi a Camerei de comerţ din Tokio. Au fost invitate peste 500 de persoane. Printre alţi invitaţi au asistat ambasadorul Rusiei la Tokio, miniştrii Japoniei, generali şi amirali. In discursurile rostite s'a relevat că acordul constitue o garanţie a păcei.

Londra, 5 Oct. D-na Toselli a trimis scriitorului Leques o telegramă în care declară că a uimit'o atât pe ea cât şi pe soţul ei telegrama lui Leopold Wölfling asupra căsătoriei sale. D-na Toselli nu-şi poate explica schimbarea neaşteptată a fratelui ei care o sfătuise să se căsătorească cu Toselli. Ea declară apoi că principesa Monica e păzită de jandarmi şi în cazul când regele Saxoniei va face uz de forţă i se va răspunde cu forţă. O mare firmă de editură din Londra a oferit d-nei Toselli sume considerabile pentru memoriile ei.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Sě capetă pretutindeni
Kalodont
Cremă de dinţi indispensabilă
conservă dinţi curaţi, albi şi sănătoşi.

Prea stimată doamnă,
ştiţi pentru ce, la cumpărarea cafelei malţ trebuie sě întonaţi apriat numele »Kathreiner«?

Pentrucă altcum vě espuneţi la pericolul a primì o imitaţie de mai puţină valoare, care e lipsită de toate avantagiile, prin cari sě distinge »Kathreiner«!
Căci numai
Cafeaua malţ-Kneipp a lui Kathreiner
posede prin modul de pregătire particular aroma şi gustul cafelei de boane.
Insemnaţi-Vě deci foarte bine, prea stimată doamnă, că »Kathreiner« veritabil nu căpătaţi decat numai în pachete originale inchise, cu inscripţia: »Cafea malţ-Kneipp a lui Kathreiner« cu chipul preotului Kneipp, ca marcă de scutire.

Anunţ de licitaţie.

În **21** şi **22 Octomvrie 1907** se vor vinde cu licitaţie **obiectele** ce sau **amanetat** din 22 Iulie 1906 până inclusive 21 Septemvrie 1906 şi anume: sub numărul 10288—1906 până inclusive cu Nr. 12709—1906, al căror termin au espirat şi nu s'au rescumpărat.

Licitaţia va avea loc în localul **Casei de zăloage**, dela 8 oare până la 11 oare a. m. şi în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt: **Giuvaericale, Ciasornice de aur şi argint şi alte scule de aramă, Cioaie, Cositor, flanele, haine bărbăteşti şi femeiesci, Cisme, Ghete şi altele.**

Vânzarea se face în bani gata.

Rescumpărarea sau înoirea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitaţie.

În ziua vânzării cu licitaţie nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó, 28 Septemvrie 1907.

[2—3]. **Oficiul cassei de amanetare din Braşov.**

1359—1907.

PUBLICAŢIUNE.

Comuna **Ohaba** va esarânda pe calea licitaţiunei publice ce să va ţinea **Luni în 28 Oct. st. n. 1907 la 1 oară p. m., casele comunale de sub Nr. 24,** provăzute cu licenţe de cârciumărit. dimpreună cu toate superidificatele aflătoare şi grădina de legume pe termin de 3 ani, începând 1 Ianuare 1908 până în 31 Decembre 1910, pe lângă condiţiunile cari se pot vedea în cancelaria comunală.

Preţul strigărei **900 cor.** din cari 10% au să să depună ca vadiu.

Inainte de începerea licitaţiunei să primesc şi oferte în scris provăzute cu clauzulă că oferentul cunoaşte condiţiunile şi să supune acelora.

Ohaba, în 13 Sept. 1907.

[3021,1—1.] *Primăria comunală.*

Ape minerale de celebritate universală,

din izvórele

VICHY

Proprietatea statului franţes.
Recomandate de celebrităţi medicale.

Cèlestins: contra suferinţelor de rinichĭ, ud, băşică, soldină, diabet.

Grande-Grille: contra suferinţelor de colică la ficat, piatră la fieră, îngreunărĭ la pântece.

Hôpital: contra tuturor afecţiunilor dyspepsice.

Se capĕtă în tóte prăvăliile de ape minerale şi la farmaciĭ.

Pe capsule cu etichetă stă numele izvorului

7—5.2393. A.

1358—1907.
not.

Publicaţiune.

Comuna **Vaad** va esarânda pe calea licitaţiunei publice ce să va ţinea **Duminecă în 27 Oct. st. n. 1907 la 1, oară p. m. casele comunale de sub nr. 47,** provăzute cu licenţa de câreiumărit, dimpreună cu toate superidificaţile aflătoare, şi grădina de legumi, pe termin de 3 ani începând din I. Ianuarie 1908 până în 30 Decembre 1909 pe lângă condiţiunile, cari să pot vedea în cancelaria comunală.

Preţul strigărei **1200 cor.** din cari 10% au să să depună cu vadiu.

Inainte de începerea licitaţiei să primesc şi oferte în scris, provăzute cu vadiul amintit. şi cu clauzula ca oferentul, cunoaşte condiţiunile şi să opune acelora.

Vaad, în 23 Septemvrie 1907.

George Urs, not. *Tamasiu Boeriu* primar comunal.

[3031,1—1.]

Succes ne mai pomenit! **Tuburi de cigarete „Antinicotin" în cutii de ţigarete.**

ALEXIN PENTRU PRĂJITURI

Cea mai fină UNTURĂ DE PLANTE PENTRU FIERT, FRIPT ŞI PRĂJITURI

25% MAI CU SPOR CA ORI CE UNTURĂ PENTRU UŞOR DE MISTUIT RECOMANDATĂ DE MEDICI

VERITABILĂ NUMAI CU ACEASTĂ MARCĂ DE SCUTIRE.

Se capătă în toate băcăniile.

Kaiser-Borax

Pentru cultivarea frumseţei şi sănătăţi.

Kaiser-Borax împrumută feţei o peliţă **fină, frumósă** şi albă. Escelent pentru cultivarea **gurei** şi **dinţilor**. Folositor la **catar** şi răguşală. Kaiser-Borax face apa móle şi fórte bun pentru curăţirea pielei. Precauţiune la cumpĕrare. Veritabil numai în carton **roşu**, cu **15, 30** şi **75 banĭ**, cu instrucţie detailată. **Nicĭ decum necartonat!**

Singurul producent pentru Austro-Ungaria: GOTTLIEB VOITH, WIEN II/1.

Fie-care Damă, care are trebuinţă de

o rochie nouă

'i-se trimite la cerere **gratis**

Colecţia mare de mostre,

care cuprinde **toate novităţile sesonului din stofe bune şi mai ieftine în Genres de lână şi stofe moderne, Barchent, Flanele şi Catifea, Bumbac şi Batist.**

Cu deosebire se atrage atenţiunea

Ofertului de seson ocasional Halat din Velur turcesc (întocmai ca cliseul). **fl. 4.70**

La comande ne rugăm a se arăta lungimea, măsurată dela gât, lăţimea de sus, dela gât şi lungimea braţelor. — **Mustre de halat gratis** Ce nu convine se schimbă sau se retrimit banii.

WIENERMODEN-UNION,
Wien IX/22 Lichtensteinstrasse 20.

AVIS IMPORTANT!

Aduc la cunoştinţa On. Dame din loc şi din împrejurimea Braşovului, că m'am reîntors din voiajiu de toamnă din streinătate şi

am adus un mare asortiment de

PĂLĂRIĬ

de Dame, Domnişoare şi de Copii pentru sesonul de toamnă şi earnă.

Asortiment bogat de **Modele din VIENA şi PARIS** se găsesce tot deauna în magazinul meu. **Pălării vechi** prelucrez după moda cea mai noauă şi cu preţuri foarte moderate.

Asemenea se primesc în salonul meu orice comandă precum: ROCHIĬ, BLUZE, COSTUME de DAME şi de COPIĬ de cusut precum **Rochii şi pălării de doliu se efectuează în 24 de oare** cu preţuri foarte reduse.

Rog Onoratele Dame a-mi da tot sprijinul Dumnialor.

Cu toată stima

ROSA WEISS,

[3002,7—10.] *Strada Porţii Nr. 16. Etagiul I.*

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai decă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăţilor celor mai cerbicóse la stomac şi pântece, în contra cârceilor şi acrelei la stomac, constipaţiunei cronice, suferinţei de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor şi a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încóce. — **Preţul unei cutii originale sigilate Coróne 2** — Falsificaţiile se vor urmări pe cale judecătoréscă.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzute cu marca de scutire şi cu plumbul lui **A. Moll**

Franzbranntwein-ul şi sarea este forte bine cunoscută ca un **remediu popular** cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de **şoldină** şi **reumatism** şi a altor urmărĭ de rĕcéĭă. —

Preţul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi Dame, fabricat după metodul cel mai nou, pentru cultivarea raţională a pelei, cu deosebire pentru copii şi adulţĭ. — **Preţul unei bucăţĭ cor. —.40 b.** Cincĭ bucăţĭ cor. 1.80.

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este proveduta cu marca de apĕrare **A. Moll.**

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9.
c. şi reg. furnisor al curţii imperiale.

— **Comande din provincia se efectuéză dilnic prin rambursa postală** —

La deposite sĕ se céră anumit preparatele provĕdute cu iscălitura şi marca de apărare a lui A. MOLL.

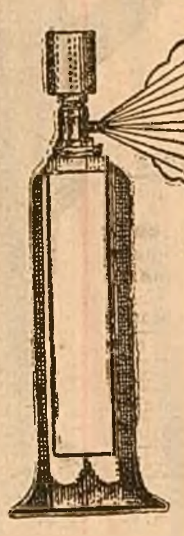
Deposite în Braşov: la d-nii farmaciştĭ *Ferd. Jekelius, Victor Roth* şi en gros la *D. Eremias Nepoţii,* şi *C. H. Neustädter.*

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria, de pe parcul Rudolf şi la **Eremias Nepoţii.**

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui MUSCHONG din Baia Buziaş

— modern instalat — afară de Kartel liferează prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat, fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Băile dela Buziaş renumite în toată lumea, pentru fabricarea de apă gazoasă, cârciumarilor, şi alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial şi puţin spornic.

Serviciu demn de încredere şi conscienţios!

Apă minerală şi apă vindecătoare

în sticle de 1/1 şi 1/2 litre.

Cu succes miraculos la suferinţe de inimă, rinichi şi băşică.

Apă de masă de rangul întâiu!

Informaţii se dau cu plăcere din partea

Muschong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser-Versandt in Buziásfürdö.

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIÁSFÜRDÖ.** — Inter. Telef. 18.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.